

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

In concursu propriarum fortunarum cum necessitate temporali proximi.
Ubi de eleemosyna.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Charitas suae privato; & sanè hic aptari potest dictum
 Joannis Sanchez §. 2. n. 8. 8. asserendum Hos Docto-
 res ipsi non facerent, Alii nimis rigida precipere.
 Alii tibi probabile faciunt, posse extremè indigentem
 tempore modo dicto pretiosam; & consequenter, ex
 tempore opinio, ut vidimus; probabilis est, ideo pote-
 re dices tam sequi, & illa non tradere. Nec datur bel-
 lum justum ex utraque parte absolutè, sed ex vi diversa-
 rum opinionum probabilium, quod non esse inconve-
 niens, omnes docemus.

De propria fortuna cum necessitate tempo-
 rali Proximo: Vbi, De Eleemosyna.

Denique difficultas est quarta; An extra neces-
 sitatem extremam tua bona pro privato effundere ali-
 quando, seu dare in eleemosynam tenearis: nam pro pu-
 blica dixi num. 6.

Adverte primò, necessitatem in temporalibus aliam
 esse extremam, aliam gravem, aliam communem. Extre-
 ma necessitas est ea, qua proximus tuo auxilio indiget,
 ne brevi moriatur, vel malum morti simile incurrat, nec
 alius adit adjuvare possit, vel velit. Cum dicitur (ne
 brevi moriatur) intelligitur, ait Ledesma 2. p. 4. q. 1. 3. art. 3.
 ita ut in una hyeme, vel in uno vero mortali sit: Pe-
 riculum Sonus lib. 3. de just. q. 3. art. 4. ait licet longè quis sit
 a morte, si sit certò moriturus, si succurratur, adhuc esse
 extrema necessitate. Dictum autem est (Morti simile)
 quia non solum, qui moriturus sit, cum, sed qui certò in-
 curatur sit morbum incurabilem, vel amissionem ali-
 cuius membri principalis, vel sensus corporis, esse in ex-
 tremam necessitate, docent merito Bannes, & Angelus
 apud Sanchez. l. c. conf. c. 5. d. 6.

Gravis est, quae hominem constituit non in certo;
 sed in gravi periculo morbi incurabilis, vel morbi gra-
 vis, vel abbreviationis vitae vel captivitatis iniustae; vel
 extendi notabiliter à suo statu denique vel ejusdemque
 mali gravis: Periculum non lucrandi magnam famam,
 vel magnam vim pecuniae, vel non acquirendi nobilita-
 tem vitae statum, non est gravis necessitas, quia haec
 non est iactura, sed acquisitio majoris boni: Nota ad-
 tem hanc gravem necessitatem habere plures gradus;
 veluti iactura, vel minoris fuisse, intra latitudinem gra-
 vitationis praedicta mala.

Communis est, quae homines communiter, non de-
 cendo notabiliter à suo statu laborant; & qui cum
 aliqua morali sollicitudine, succuri ab eodem patiente
 possit. Unde vides pauperem, qui mendicare solet, non
 esse, nisi in communem necessitate, nam mendicando, non
 decedit à suo statu, immò in illo persistit: Non ita dici
 potest de eo qui alias est honestae conditionis; huius-
 modi, periculum incidendi in mendicitatem, gravius
 cum vero malum est.

Adverte secundò, bona temporalia: Alia esse tibi
 necessaria ad vitam propria, tuorumque sustentationem:
 Alia ad statum tuum decenter conservandum: Alia, quae
 nec vitae, nec statui sunt necessaria, quae superflua vo-
 cantur. Quoniam verò aliqui contendunt probabiliter,
 ea, quae sunt necessaria ad acquirendum meliorem sta-
 tum, non esse superflua: Sic Granados 2. 2. contr. t. 11.
 d. 2. f. 4. 1. 8. lege Oratione de Lugo in respons. lib. 5. d.
 11. (quavis aliqui Lorca 2. 2. f. 3. d. 39. memb. 1.
 7. id negent) ideo raro quis, in hac sententia, dicitur
 habere bona superflua. His positis.

Respondeo ad quartam hanc difficultatem pro-
 positam: Aliquos docere praeferat externam, de qua in
 praecedentibus difficultatibus est disputatum, nunquam
 nec ad gravem ad communem necessitatem proximi
 succurrendam, obligari Fidelem suum auxilium adhibere.
 Ita Bonac. tom. 2. d. 3. cap. 1. Decal. 1. praecep. q. 4. p. 6. a. n. 6.
 Alique plures apud Vasq. Azor. Coninch. cit. à Cast-
 ro. tom. 1. r. 6. d. 2. p. 2. n. 10. consilium id esse ajunt, non prae-
 ceptum; quia sicut ipsemet Fidelis posset ob Dei amo-

rem gravem necessitatem pati, sic potest alius idem per-
 mittere. Sed probabilius assero primo, obligari quem-
 piam ex superfluis, & suo praesenti statui non admodum
 necessariis, gravi necessitati proximi succurrere. Ita Suar.
 disp. 7. de charit. f. 3. Bellarm. §. 3. de bonis oper. cap. 7. Co-
 ninch. d. 27. d. 8. r. 25. & 130. apud Cast. l. c. num. 12. id
 enim videtur innuere illud Ioan. 3. Qui viderit fratrem
 suum necessitatem habere, & clauseri viscera sua ab eo quo-
 modo Charitas Dei manet in illo? Ratio est, quia Virtus
 Charitatis jubet proximo succurrere, sine gravi succur-
 rentis incommodo: at succurrere ex bonis superfluis,
 in modum grave non affert; ergo, &c. Nec mirum,
 posse quemlibet eam necessitatem pro Christo pati; pos-
 set enim si vellet quia in rebus suis potest suo luri cede-
 re: at non potest idem velle in aliis? Hi enim suo luri,
 quod à virtute Charitatis habent de expectando alio-
 rum auxilio, cedere non praesumuntur.

Adverte secundò, ex notabiliter necessariis suo
 praesenti statui in dicto casu Fideles non obligari. Ita ii-
 dem, Ratio est, quia ordo Charitatis nequaquam distat,
 ut dum gravi proximi necessitati succurro, in gravem
 ego, vel gravi similem incurram; Nam propter eandem
 rationem, tu etiam extrema necessitate vitae laborans,
 non potes surripere rem ab alio aequè illa indigente:
 quia tunc ipse non tenetur dare, immò propter posses-
 sionem est melioris conditionis.

Adverte tertio in communi necessitate satis esse;
 si aliquando à te proximus adjuvetur, dando ei aliquam
 interdum ex bonis tuis eleemosynam. Ita Bonac. l. c. n. 8.
 Alique apud ipsum. (Credere satis, si ex centum aureis
 annuis duos des, ex ducentis quatuor: sed non in eadem
 proportionem, si multum tu excedat divitiarum: Vide om-
 nino infra, l. 8. tr. 1. c. 2. §. 3. num. 14. cum de uxoris furtis.)
 Ratio est, quia ex una parte id videtur satis pro ea ne-
 cessitate non adeò urgenti; & ex alia, si semper obliga-
 reris, gravem in gravem tu ipse incideres; ad quod, ut di-
 ctum est, te Charitas non adstringit, sed solum allicet
 invitare. Ex his multa necessario repetenda erunt in se-
 quenti lib. 8. tract. 2. cap. 6.

Ad Compleverunt huius tractationis de Ele-
 mosyna, operae pretium erit audire sententiam Layman.
 lib. 2. t. 4. c. 6. n. 9. fin. An Obligatio, inquit, dandi eleemosy-
 nam communibus pauperibus sit sub culpa mortali, an ve-
 niali? Respondeo, Cum pauperem communis miseria, leviter,
 ac tolerabiliter esse soleat, auxilium aliquo denegare, si com-
 mode afferri possit, & nulla negandi ratio adsit, videtur esse
 culpa tantum venialis. Porro hac ipsa rogantibus pauperi-
 bus eleemosynam iusta negandi causa esse solet, si dices pro-
 positum habeat illi dandi loco, aut tempore commodiore, vel
 magis indigentibus, vel si superflua, quae habet, ad alium pium
 usum conferre velit, ut Medina notat q. 3. de eleemosy-
 na §. videtur secundò. At verò, si abundans divitiis nulla
 rationabili excusatione motus omnes à se mendicos, & pau-
 peres inhumaniter repellat; is nimis inordinato divitiarum
 amore affectus, & Dei, ac proximi charitate exutus, ideoque
 in malo statu versari videtur, juxta verbum Christi Matt.
 6. Non potestis servire, & Mammonae, quamvis Con-
 fessarius absolutionem à peccatis divitiis facile negare non de-
 beat, quod communes pauperum miseriae per eleemosynam
 sublevare monitus recusat. Num quia de obligatione has, an
 & qualis sit: Doctores non conveniunt, tum quia semper di-
 versam aliquam causam in specie praefert, cur recuset. Hec ille
 lege Castro Palaum tom. 1. tract. 6. de Charit. d. 2. p. 2. n. 3.
 qui notat duo: Primò, te non esse obligatum inquirere
 egenum, ut illi subvenias, sufficit, si sis paratus illi subve-
 nire, cum ejus necessitatem certò moraliter scies. Secun-
 dò, hanc certitudinem necessitatis alterius non posse
 constare, nisi spectatis omnibus, prudentis arbitrio. Illud
 certum esse; ait ex Bonacina, testimonium patientis indi-
 gentiam, non esse sufficiens, quia facile in causa propria
 praesumi potest simulatio.

Quid amplius debeant Pastores, & Beneficarii,
 vide infra lib. 8. r. 1. cap. 2. §. cum de dominia.